

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu
KARTA PRZEDMIOTU

1. Nazwa przedmiotu:	HISTORIA MYŚLI PEDAGOGICZNEJ				
2. Kod przedmiotu:	05.0				
3. Okres ważności karty:	od roku akademickiego 2020/2021				
4. Poziom kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne/niestacjonarne				
6. Kierunek studiów:	Pedagogika				
7. Profil kształcenia:	praktyczny				
8. Specjalność/moduł specjalnościowy:	pedagogika resocjalizacyjna				
9. Semestr:	II				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
11. Prowadzący przedmiot:	dr Ludmiła Nowacka, dr Ilona Gembalczyk				
12. Grupa przedmiotów:	przedmiot z zakresu treści kierunkowych				
13. Status przedmiotu:	Obowiązkowy/obowiązkowy do wyboru				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Wiedza z zakresu historii powszechnej oraz historii filozofii.					
16. Cel przedmiotu:					
Celem kształcenia z zakresu historii myśli pedagogicznej jest przedstawienie dziejów rozwoju oświaty w Polsce i w Europie oraz przybliżenie myśli i idei pedagogicznej różnych epok historycznych, zrozumienie ich sensu i podjęcie próby oceny. Wiedza ta pozwala na głębszą analizę specyfiki teorii, nurtów i myśli pedagogicznej ich historycznym rozwoju i jest niezbędna do efektywnego działania w obszarze wychowania, kształcenia oraz funkcji opiekuńczych. Wyjaśnia złożoność edukacji, wychowania i kształcenia człowieka, ich genezy i konsekwencje z perspektywy historycznej, co pomaga zrozumieć współczesne przemiany, kryzysy środowisk i instytucji edukacyjnych, idei, wzorów wychowania oraz ich znaczenie dla praktyki pedagogicznej.					
17. Efekty uczenia się:					
Ozn.	Opis efektu uczenia się	Metody realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzania efektów uczenia się	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
W	Student : Zna i rozumie najważniejsze idee wychowania i myśli pedagogicznej w różnych epokach historycznych, od czasów antycznych do współczesnych nurtów i myśli pedagogicznej oraz systemów oświatowych. Potrafi wymienić i scharakteryzować nurty pedagogiczne oraz koncepcje oświatowe w wybranych epokach historycznych.	wykład problemowy, dyskusja kierowana, praca z tekstem źródłowym	egzamin pisemny	W/Ćw	K_W02 K_W03 K_W04 K_W11

U	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu historii myśli pedagogicznej w celu analizy problemów edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych. Potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę historyczną związaną z problematyką wychowawczą i edukacyjną (wyszukiwać materiały o wartości historycznej w środowisku lokalnym, analizować je, selekcjonować i oceniać)	dyskusja kierowana, praca w grupie, praca z tekstem źródłowym, opis wycieczka do miejsca upamiętniającego ważne wydarzenie historyczne w środowisku lokalnym, portfolio	kolokwium pisemne, projekt indywidualny i grupowy	Ćw.	K_U06 K_U10 K_U09 K_U16
K	Docenia znaczenie wiedzy historycznej związanej z edukacją i wychowaniem dla utrwalania tożsamości i prawidłowych więzi w środowisku społecznymi odnosi ją do projektowania zadań pedagogicznych. Docenia tradycje i dziedzictwo kulturowe ludzkości i ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy.	wykład problemowy dyskusja kierowana	wypowiedzi ustne, analiza przypadku (interpretacja określonych zdarzeń rzeczywistych)	W/Ćw.	K_K03
18. Formy i wymiar zajęć:		Stacjonarne		Niestacjonarne	
		W: 30	Ćw: 30	W: 30	Ćw: 30
19. Efekty uczenia się:					
SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ					
Lp.	Tematyka zajęć (WYKŁADY)			Liczba godzin ST	Liczba godzin NST
1.	Omówienie programu. Podanie literatury. Historia wychowania jako nauka.			3	3
2.	Wychowanie w starożytności.			4	4
3.	Grecka teoria i praktyka pedagogiczna.			2	2
4.	Oświata i szkolnictwo w średniowieczu. Wychowanie stanowe, szkolnictwo w Europie. Powstanie uniwersytetów średniowiecznych.			2	2
5.	Humanizm w wychowaniu. Europejska myśl pedagogiczna.			3	2

6.	Przedstawiciele epoki Oświecenia. Oświeceniowa myśl pedagogiczna.	4	4
7.	Reforma edukacji w Polsce w XVIII w. Komisja Edukacji Narodowej.	2	2
8.	Oświata na ziemiach polskich pod zaborami.	2	2
9.	Myśl pedagogiczna i edukacja w Drugiej Rzeczypospolitej (1918-1939).	2	2
10.	Tajna oświata w Polsce w czasie II wojny światowej.	2	2
11.	Oświata i wychowanie w Polsce Ludowej (1944-1989).	2	2
12.	Reforma ustrojowa systemu edukacji z 1999r.	2	2
Łączna liczba godzin:		30	30

SZCZEGÓŁOWY PROGRAM ZAJĘĆ

Lp.	Tematyka zajęć (ĆWICZENIA)	Liczba godzin ST	Liczba godzin NST
1.	Wprowadzenie do zajęć. Podanie literatury oraz szczegółowych zagadnień. Omówienie warunków zaliczenia ćwiczeń.	1	1
2.	WYCHOWANIE W STAROŻYTNEJ GRECJI 1) ogólne cechy wychowania greckiego; 2) wychowanie wojskowe w Sparcie; 3) wychowanie demokratyczne w Atenach; 4) myśl pedagogiczna w starożytnej Grecji: – Sokrates – Platon – Arystoteles	2	2
3.	WYCHOWANIE W STAROŻYTNYM RZYMIE – Republika i Cesarstwo; – szkolnictwo rzymskie – łacińska szkoła elementarna, średnia i wyższa; – koncepcja pedagogiczna Marka Fabiusza Kwintyliana.	2	2
4.	WYCHOWANIE W WIEKACH ŚREDNICH 1) stosunek pierwszych chrześcijan do nauki; 2) działalność Karola Wielkiego na polu oświaty; 3) rodzaje szkół i ich działalność w średniowieczu: – szkoły klasztorne, – szkoły katedralne, – szkoły kolegiackie, – szkoły parafialne; 4) program i metody nauczania; 5) powstanie uniwersytetów i rozwój scholastyki; 6) założenie Studium Generale w Krakowie; 7) wychowanie w domu obcym/stanowe: – wychowanie rycerskie, – wychowanie w terminie, – wychowanie chłopskie.	4	4
5.	MYŚL PEDAGOGICZNA W OKRESIE ODRODZENIA 1) Vittorio da Feltre 2) Jan Ludwik Vives	2	2

	3) Franciszek Rabelais 4) Tomasz Morus		
6.	RENEZANS W POLSCE 1) sytuacja polskich szkół; 2) myśl pedagogiczna: • Andrzej Frycz Modrzewski • Sebastian Petrycy z Pilzna	2	2
7.	REFORMACJA I JEJ WPŁYW NA SZKOŁY 1) Marcin Luter 2) szkolnictwo innowiercze w Polsce: – szkoły luterańskie, – szkoły kalwińskie, – szkoły ariańskie	2	2
8.	SZKOLNICTWO I PEDAGOGIKA JEZUICKA	2	2
9.	OŚWIECENIOWA MYŚL PEDAGOGICZNA 1) Jan Amos Komeński i jego idea powszechnego kształcenia. 2) Jon Locke – wychowanie gentlemana. 3) Jan Jakub Rousseau – wychowanie naturalne dzieci. 4) Jan Henryk Pestalozzi – o przygotowaniu dzieci do nauki i pracy.	4	4
10.	REFORMA POLSKIEJ SZKOŁY XVIII WIEKU 1) Collegium Nobilium; 2) Korpus Kadetów; 3) Dzieło Komisji Edukacji Narodowej: – okoliczności powstania KEN, – organizacja i skład osobowy KEN, – struktura szkolna w czasach KEN, – poglądy na stan nauczycielski, – reforma uniwersytetów, – Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych.	2	2
11.	SZKOLNICTWO POLSKIE W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM 1) Ustawa o <i>Zakładaniu i utrzymaniu publicznych szkół powszechnych z 11 marca 1932r.</i> 2) Osiągnięcia i niedostatki ustawy J. Jędrzejewicza.	2	2
12.	SZKOLNICTWO POLSKIE W CZASIE II WOJNY ŚWIATOWEJ 1) Polityka oświatowa władz okupacyjnych na terenach Generalnej Guberni i ziemiach włączonych do Rzeszy; 2) szkolnictwo od okupacji radziecką; 3) Działalność TON; 4) Organizacja i zasięg tajnego nauczania.	2	2
13.	Przemiany polskiej oświaty po II wojnie światowej.	2	2
14.	KOŁOKWIUM ZALICZENIOWE	1	1
	Łączna liczba godzin:	30	30
20. Egzamin:		Tak	
21. Literatura podstawowa:			
1. Draus J., Terlecki R., Historia wychowania. Wiek XIX i XX. Podręcznik akademicki. Tom II, Kraków 2005.			
2. Krajewski M., Dzieje wychowania i doktryn pedagogicznych, Płock 2005.			
3. Krajewski M., Historia wychowania i myśli pedagogicznej, Płock 2006.			

4. Kurdybacha Ł., Historia wychowania, Warszawa 1967.
5. Litak St., Historia wychowania. Do rewolucji francuskiej. Podręcznik akademicki. Tom I, Kraków 2004.
6. Miąso J., Historia wychowania. Wiek XX. Warszawa 1980.
7. Możdżeń S. I., Historia wychowania, T.1, 2, 3, Sandomierz 2006.
8. Wołoszyn S., Dzieje wychowania i myśli pedagogicznej w zarysie, Warszawa 1964.
9. Wołoszyn S., Oświata i wychowanie w XX wieku, (w:) Pedagogika. Podręcznik akademicki, red. naukowa Z. Kwieciński, B. Śliwerski, Warszawa 2003, s. 155 – 180.
10. Wołoszyn S., Źródła do dziejów i myśli pedagogicznej, Kielce 1995.
11. Wroczyński R., Dzieje oświaty polskiej do roku 1795, Warszawa 1996.

22.Literatura uzupełniająca:

1. Bartnicka K., Szybik I., Zarys historii wychowania, Warszawa 2001.
2. Historia wychowania. Wiek XX, pod red. J. Miąso, t.I – II, Warszawa 1980.
3. Kot S., Historia wychowania, t.I, II, III, Warszawa 1995.
4. Krasuski J., Historia wychowania, Warszawa 1985.
5. Miąso J., Wybrane prace z historii wychowania XIX – XX wiek, Warszawa b.r.w.
6. Możdżeń S., Zarys historii wychowania. Cz. 2. Wiek XIX do 1918r. Kielce 1993.
7. Możdżeń S., Zarys historii wychowania. Cz.3. 1918 – 1939. Kielce 1995.

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się:

Lp.	Forma zajęć	STACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	NIESTACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta				
1	wykład	30/48 (przygotowanie się do zajęć, egzaminu	30/48 (przygotowanie się do zajęć, egzaminu				
2	Ćwiczenia	30/70 (przygotowanie się do ćwiczeń, kolokwium, wykonanie prezentacji, zbieranie materiałów)	30/70 (przygotowanie się do ćwiczeń, kolokwium, wykonanie prezentacji, zbieranie materiałów)				
3	Warsztaty						
4	praktyki zawodowe						
5	Seminarium - egzamin	2/0	2/0				
6	inne konsultacje	20/0	20/0				
	Suma godzin						
24. Suma wszystkich godzin:		ST	NST	25. Liczba punktów ECTS:		7	
		200	200				
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego		ST	NST	27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta		ST	NST
28.Kryteria oceny:							
Efekt uczenia się		Ocena	Opis wymagań				

W	bdb	Samodzielnie i wyczerpująco wyjaśnia teorie i role społeczne z historii myśli pedagogicznej. Używa języka naukowego. Bezbłędnie definiuje wszystkie podstawowe pojęcia historii myśli pedagogicznej.
	db+	Samodzielnie i poprawnie wyczerpująco wyjaśnia teorie i role społeczne z historii myśli pedagogicznej. Używa języka naukowego. Właściwie definiuje wszystkie podstawowe pojęcia historii myśli pedagogicznej
	db	Prawidłowo wyjaśnia teorie i role społeczne z historii myśli pedagogicznej. Używa języka naukowego. Prawidłowo definiuje wszystkie podstawowe pojęcia historii myśli pedagogicznej
	dst +	Poprawnie wyjaśnia teorie i role społeczne z historii myśli pedagogicznej. Czasami pomaga sobie wykorzystując język potoczny. Definiuje podstawowe pojęcia historii myśli pedagogicznej.
	dst	Stara się wyjaśnić, często z pomocą wykładowcy podstawowe pojęcia historii myśli pedagogicznej. W wypowiedziach dominuje język potoczny. Definiuje podstawowe teorie historii myśli pedagogicznej.
U	bdb	Trafnie oraz samodzielnie dokonuje wyboru podstawowych pojęć z zakresu historii myśli pedagogicznej. Bezbłędnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną
	db+	Potrafi samodzielnie dokonać wyboru podstawowych pojęć z zakresu historii myśli pedagogicznej. Prawidłowo wykorzystuje wiedzę teoretyczną.
	db	Umie samodzielnie dokonać wyboru podstawowych pojęć z zakresu historii myśli pedagogicznej. Poprawnie wykorzystuje wiedzę teoretyczną.
	dst +	Stara się samodzielnie dokonać wyboru podstawowych pojęć z zakresu historii myśli pedagogicznej. Dość dobrze wykorzystuje wiedzę teoretyczną.
	dst	Z pomocą wykładowcy dokonuje wyboru podstawowych pojęć z zakresu historii myśli pedagogicznej.
KS	O	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role oraz uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności
	no	Nie rozumie potrzeby uczenia się przez całe życie, nie potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role oraz nie potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności